

NARATYVINIO ŽAIDIMO GALIMYBĖS UGDANT VAIKŲ KALBĄ IKIMOKYKLINIAME AMŽIUJE

Vaida Nainė¹

1 Kauno lopšelis - darželis „Vilnelė“

Algimantas Bagdonas²

2 Kauno kolegija Higher Education Institution

V. Pavardė: A. Bagdonas

E. puslapis: <https://www.kaunokolegija.lt>

E. paštas: algimantas.bagdonas@go.kauko.lt

Institucija: Kauno kolegija

Adresas: Pramonės 22, Kaunas

Telefono nr.: 8 (37) 20 86 04

Tyrimų kryptis (-ys): S 007 edukologija

Tyrimo tematika, problematika, tikslas. Dalydamiesi mintimis ir įsitikinimais su kitais, vaikai iš patirties mokosi, kaip formuluoti savo mintis. Apibūdinti, paaiškinti ir papasakoti yra daug pastangų reikalaujanti veikla, nes vaikas turi pateikti pakankamai informacijos, kad pokalbio partneris jį suprastų (Gjems, 2010). Pasakojimai yra itin universalus būdas mokytis daugelio akademinų ir socialiai reikšmingų įgūdžių. Naratyvinė intervencija gali būti taikoma su vaikais nuo 3 metų iki pat vidurinės mokyklos. Moksliniais tyrimais įrodytas jos veiksmingumas skirtingai besivystantiems vaikams (normalios raidos, rizikos grupės, turintiems kalbos sutrikimų, autistams) (Spencer, Petersen, 2020). 2019 m. inicijuotas naratyvinio žaidimo ir mokymosi projektas, kuriame dalyvavo penki vaikų darželiai. Tyrimai rodo, kad darželio pedagogai stebėjo vaikų kalbos „sprogimą“, jų nuomone vaikai pradėjo daugiau bendrauti tarpusavyje, atsirado sociodraminiai vaidmenų žaidimai. Pradėjus dalyvauti pasakojamuosiuose žaidimuose vaikai išmoko bendrauti, derėtis ir susitarti, įgijo gebėjimą savarankiškai spręsti problemas, kelti hipotezes ir jas patikrinti savarankiškai (Brėdikytė, 2022). Tyrimo problema: pedagogai ir šeimos turi nepakankamai žinių apie ikimokyklinio amžiaus vaikų kalbos ugdymo(si) galimybes naratyvinio žaidimo būdu. Tyrimo tikslas: atskleisti naratyvinio žaidimo galimybes ugdant vaikų kalbą ikimokykliniame amžiuje.

Reikšminiai žodžiai: ikimokyklinis amžius, kalbos ugdymas, naratyvinis žaidimas, pedagogai

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė, apklausa raštu, apklausa žodžiu, gautų duomenų kiekybinė ir kokybinė analizė.

Rezultatai ir išvados. Mokslinės literatūros analizė atskleidė plačias naratyvinio metodo taikymo galimybes. Empirinis tyrimas atskleidė, kad tėvai ikimokyklinio amžiaus vaikų kalbinius gebėjimus lavina vartant ir skaitant knygeles, pasakojant ir atpasakojant, žaidžiant žaidimus bei bendraujant su vaiku. Pedagogai nurodė, kad vaikų kalbinius gebėjimus lavina skaitant pasakas, pasakojant iš paveikslų, dainuojant daineles.

Originalumas ir praktinis reikšmingumas. Tyrimas originalus tuo, kad Lietuvoje nepakankamai gilinamasi į naratyvinio žaidimo galimybes ikimokykliniame amžiuje. Šiuo tyrimu siekta pasigilinti į šią problemą, palyginti Lietuvos ir užsienio autorių darbų rezultatus. Tyrimo praktinį reikšmingumą sudaro tai, kad tai išsamus konkrečios ugdymo įstaigos situacijos tyrimas. Su tyrimo rezultatais supažindinta ugdymo organizacijos bendruomenė, rezultatai aptarti bendruose susitikimuose, siekiant situacijos bei ugdymo kokybės gerinimo. Tyrimas apėmė visus bendruomenės narius – pedagogus, šeimas, ugdytinius, todėl galima teigti, kad šio tyrimo rezultatai išsamūs bei objektyvūs, todėl jais galima remtis, tobulinant tiek įstaigos, tiek pedagogų, tiek šeimų veiklas, siekiant efektyvesnio bendradarbiavimo, kuriant palankias ugdymosi aplinkas.